

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Andre søndag i åpenbaringstiden, 15. januar 2012

Prekentekest: Mark 1, 3-11

Lesetekst I: 2 Mos, 1,22-2,10

Lesetekst II: Ef 1, 7-12

Jesus bekjenner seg til oss

Til dagen

Jesu dåp har tradisjonelt tilhørt åpenbaringstidens (epifanias) motivkrets. Den har stort sett hørt til på denne søndagen i kirkeåret. Gjennom Faderens tilkjenning av Sønnen proklamerer tekstene om Jesu dåp Guds herlighet i Kristus. Dette er åpenbaringstidens gjennomgående tema. Like som feiringen av Jesu dåp i den eldste kirke aktualiserte epifania som en stor dåpshøytid, så kan vår egen *dåp ikke skilles fra Jesu dåp*. Men likevel er det en helt avgjørende forskjell: Jesu dåp gjennom Johannes er innvielsen til hans forsonergjerning, som leder fram til hans andre dåp; ”bloddåpen.” I vår egen dåp blir vi delaktige i denne forsoningsgjerning: Vi dør og oppstår med ham. Vi har ikledd oss Kristus og lever i ham og han i oss. Johannesdåpen sto i sammenheng med dåps- og rensesritualer fra denne tiden, og var en omvendelsesdåp som ga tilgivelse for syndene. Vi har ikke andre eksempler på den dåpspraksisen som beskrives i dagens tekst.

Den hvite kirkeårsfargen som har fulgt oss i juletidens festdager, erstattes nå av den *grønne fargen* som følger oss fram til søndag før fasten.

Dagens tekster

2 Mos 1,22-2,10. Fortellingen om Moses’ fødsel. Faraos datter som fant papyruskurven med Moses i, da hun badet og lot gutten vokse opp hos seg.

Ef 1,7-12. Lovsangen i innledningen til Efeserbrevet bruker formuleringene ”i ham” og ”i Kristus” flere ganger. Her er Jesus sentrum for Guds og vår historie. Gud sammenfatter alt i Kristus, alt i himmel og på jord i ham.

Mark 1,3-11 (prekentekest). Alle de fire evangeliene forteller om Jesu dåp i Jordan ved døperen Johannes, men alle evangeliene åpner på ulik måte. Markus åpner med fortellingen om døperen Johannes og at han døpte Jesus. Denne teksten er ny som evangelietekst i andre tekstrekke på denne søndagen. Før var evangelieteksten Joh 1,29-34, og første rekke med Matt 3,13-17, som begge er paralleller til vår tekst.

Markus starter med å sitere profeten Malaki (3,1) som han anvender på døperen Johannes. Ødemarken, der Johannes fremtrer, er ofte stedet hvor Guds frelse blir åpenbart (for eksempel Hos 2,14, Jes 40, 3-4). Han framsto som en botsprofet ”kledd i en kappe av kamelhår og hadde et lærbelte om livet, og han levde av gresshopper og vill honning (2 Kong 1,8). Døperen Johannes ble av Jesus selv kalt den største av alle profeter (Luk 17,28).

Til prekenen

Johannesdåpen var en dåp til bot og syndsforlatelse. I seg selv hadde Jesus altså ikke behov for dette – ”han som ikke visste av synd”. Men ved å ta imot denne dåpen, bekjenner han seg til oss, kler seg i våre klær og bærer våre synder. Så blir han ”ett med synden” for å sone den. Han gjør seg til ett med synden for å gjøre oss til ett med Guds rettferdighet, og kle oss i den. Dåpskandidatenes rene hvite drakt er ikke bilde på barnlig uskyld, men på Kristi rettferdighet.

Derfor er vår dåp en dåp til Jesu død. Så gir det oss adgang til nåden, til forsoning og forlatelse for Jesu skyld. I Johannesdåpen var der en forlatelse, som var avhengig av bot og bedring. Forlatelsen var avhengig av det mennesket selv kunne gjøre. Også vår dåp er en dåp til bedring, omvendelse og syndsforlatelse. Dåpen befri oss ikke fra dette. Men det nye livet i nåden gir oss del i den nye muligheten: Alt har sitt grunnlag i det Jesus har gjort for oss, ikke i egen fortjeneste. Derfor lever vi i tilgivelsen selv når vi snubler og faller og mislykkes.

Vårt liv fra dåpen til døden skal være et liv i Guds rettferdighet. Dåpen er en innvielse. Når vi forenes med Kristus som lemmer på hans legeme, innvies vi til et liv i rettferdighet og penses inn på en veg å gå på der Den hellige ånd leder oss og følger oss.

”Jeg har døpt dere med vann, sier Johannes (v.8), men han skal døpe dere med Den hellige ånd”. Da Jesu steg opp av vannet etter å ha blitt døpt, åpnet himmelen seg, og Ånden kom ned over ham som en due. Røsten fra himmelen er en himmelsk bekreftelse på at Jesus er Guds Sønn. ”Du er min Sønn, den elskede, i deg har jeg min glede.” Jesus er den eneste som Gud gir Ånden i fullt mål (Joh 3,34). Det betyr at Den hellige ånd i Jesus ikke kan bli målt. Det er mer av Den hellige ånd i Jesus enn det går an å forestille seg. Det er ikke noen grenser for Ånden i ham. Skriften forteller oss at i Jesus Kristus ”er hele guddomsfylden legemlig til stede”(Kol 2,9). Jesus hadde, og har fremdels hele Ånden hele tiden. Han er 100 prosent Gud og 100 prosent menneske – og alt kommer oss til gode – daglig.

Liksom Faderen ved Jesu dåp bekjente seg til sin sønn, så skal han også for Sønnens skyld bekjenne dem som gjennom dåpen til Kristus og i troen på ham er blitt hans barn. Men det livet som han tenner i dåpen, må holdes i live ved at vi daglig omvender oss og vender tilbake til dåpens nåde. Og, når troslivet holdes i live, skal det vise seg å være det samme livet som Jesus oppsto med. Derfor er vi døpte ikke bare til Jesu død, men også til hans oppstandelse! Halleluja!

Per Inge Eide

Nylig pensjonert sokneprest og seniorprest i Arendal, mangeårig frivillig forkynner og medlem av kretsstyret i Sørlandet krets av Israelsmisjonen.

pieide@online.no